

Asia: VN/31658/2024

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit hallituksen esitysluonnoksesta.

Jos organisaationne toimii tekoälyjärjestelmien markkinavalvontaviranomaisena, mitkä ovat näkemyksenne hallituksen esityksen luonnoksen 4.2.7. kappaleeseen ”Tiedonhallinnan muutosvaikutukset” organisaationne koskevan tiedonhallinnan osalta?

Tutkimuksen tekijöiden pääsy testiympäristöihin

Tekoälysäädöksen artiklassa 62 nostetaan esiin yritysten ensisijainen pääsy tekoälyn sääntelyn testiympäristöihin seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on annettava pk-yrityksille, myös startup-yrityksille, joilla on sääntömääräinen kotipaikka tai sivutoimipiste unionissa, ensisijainen pääsy tekoälyn sääntelyn testiympäristöihin, jos ne täyttävät kelpoisuusvaatimukset ja valintaperusteet; ensisijainen pääsy ei sulje pois muiden kuin tässä kohdassa tarkoitettujen pk-yritysten, mukaan lukien startup-yritykset, pääsyä tekoälyn sääntelyn testiympäristöön edellyttäen, että myös ne täyttävät tukikelpoisuus- ja valintaperusteet”

Ehdotamme, että vaikka yliopistojen tutkimus- ja kehitystyö on tekoälyasetuksen soveltamisalan ulkopuolella, olisi sääntelyn testiympäristöön osallistuminen tärkeä askel tutkimustulosten kaupallistamisessa. Tämän vuoksi tieteellistä tutkimusta tekevien yliopistojen ja korkeakoulujen mahdollisuus osallistua sääntelyn testiympäristöihin tulisi varmistaa, jotta pääsy testiympäristöön ei muodostu kynnykseksi tai hidasteeksi tutkimushankkeille. Pääsy testiympäristöön olisi hyödyllinen työkalu, joka tukee tutkimusta ja innovaatioiden kehittämistä startupien tai spin-off yritysten käyttöön. Säädöksellä tavoiteltavat innovatiiviset ratkaisut saattavat jäädä saavuttamatta ilman tutkimuskonsortioiden ja -organisaatioiden riittävää pääsyä testiympäristöön.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty maksuttomuus Pk-yrityksille tulisi niin ikään varmistaa myös tutkimusta toteuttavien yliopistojen ja korkeakoulujen osalta. Maksuttoman pääsyn turvaaminen mahdollistaisi testiympäristön hyödyntämisen edellytykset täyttävälle tutkimukselle rahoituksen suuruudesta riippumatta. Maksuttomuus tukisi tekoälyn tutkimuksen kehittämistä ja lisäisi testiympäristöjen saavutettavuutta tutkijoille ja tieteelle.”

Sutinen Susanna
Turun yliopisto